Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 129
van **FILIP BRUSSELMANS**
datum: 7 januari 2021

---

aan **JAN JAMBON**
MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

Vlaamse Topstukkenlijst - Opname kunstwerken

Op 22 december 2020 raakte bekend dat de assemblage 'Zonder Titel', een kunstwerk uit 1922 van de eigenzinnige Antwerpse avant-gardekunstenaar Paul Joostens, werd opgenomen op de Topstukkenlijst en bijgevolg een definitieve bescherming heeft gekregen als een waardevol Vlaams cultureel-historisch/artistiek topstuk.

1. Welke andere werken werden in 2020 aan de Vlaamse Topstukkenlijst toegevoegd?
2. Een opname op de Topstukkenlijst geeft ook de mogelijkheid om restauratiesubsidies aan te vragen.

   Hoe vaak werden deze subsidies in 2020 aangevraagd voor een topstuk? Om welke stukken gaat het concreet en welke subsidiebedragen werden toegekend?
3. Acht de minister bijkomende inspanningen nodig om de Topstukkenlijst verder uit te breiden?

   Zo ja, welke?

   Indien niet, waarom niet?

JAN JAMBON
MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

ANTWOORD
op vraag nr. 129 van 7 januari 2021
van **FILIP BRUSSELMANS**

---

1. In 2020 werden in totaal 95 individuele voorwerpen en 18 verzamelingen definitief opgenomen als topstukken op de Topstukkenlijst. Een algemeen overzicht van deze stukken kunt u hieronder terugvinden, inclusief de verwijzing naar de publicaties van de ministeriële besluiten (met volledige identificatie van de stukken) in het Belgisch Staatsblad:
   - Reeks van acht wandtapijtpatronen en acht wandtapijten met voorstellingen uit het leven van Christus,
     - besluit 28 januari 2020,
     - gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad (BS) op 10 maart 2020;
   - Kaart van Utopia,
     - besluit 29 januari 2019,
     - BS 5 maart 2020;
   - Twee ruiterfragmenten van een calvariescene uit een passieretabel,
     - besluit 2 maart 2020,
     - BS 23 maart 2020;
   - Handschrift Bezette stad van Paul van Ostaijen,
     - besluit 2 maart 2020,
     - BS 23 maart 2020;
   - Beeld van Filips de Schone als Sint-Joris met de draak,
     - besluit 13 mei 2020,
     - BS 3 juni 2020;
   - Standaard van het 15de squadron van de RAF (Royal Air Force),
     - besluit 16 april 2020,
     - BS 28 april 2020;
   - Tekeningen 17de eeuw,
     - besluit 15 april 2020,
     - BS 29 april 2020;
   - Twee boekbanden uit de Bibliotheek Kardinaal d'Alsace,
     - besluit 26 mei 2020,
     - BS 16 juni 2020;
   - Glazeniersarchief Capronnier,
     - besluit 9 juni 2020,
     - BS 29 juni 2020;
   - Neoclassicistische schilderijen, sculpturen en tekeningen: verzamelingen,
     - besluit 15 juni 2020,
     - BS 29 juni 2020;
   - Neoclassicistische schilderijen, sculpturen en tekeningen: individuele voorwerpen,
     - besluit 15 juni 2020,
     - BS 29 juni 2020;
   - Zonder titel, gekend als 'Object-collage' van Paul Joostens,
     - besluit 12 november 2020,
     - BS 2 december 2020.

   Aangezien de opname van topstukken op de Topstukkenlijst gefaseerd gebeurt (voorlopige bescherming gevolgd door definitieve bescherming), is het ook belangrijk om mee te geven dat in 2020 86 individuele voorwerpen en 12 verzamelingen voorlopig werden opgenomen op de Topstukkenlijst.

2. In 2020 ontving de administratie 13 subsidieaanvragen in het kader van de restauratie van een topstuk. Sommige van die aanvragen zijn momenteel nog in behandeling.
   In de loop van 2020 werden 11 restauratiesubsidies toegekend voor de behandeling van onderstaande topstukken:
   - Willem van Haecht, *De kunstkamer van Cornelis van der Geest*
     - bedrag: 56.358,27 EUR;
   - Filmcollectie Sociëteit van de Missionarissen van Afrika (Witte Paters)
     - bedrag: 1.124,70 EUR;
   - "Mule Jenny"
     - bedrag 8.486,12 EUR;
   - Houten twijnmolen
     - bedrag: 7.296,20 EUR;
   - Jan van Battel, *Karel V tronend te midden van zijn territoriale bezittingen/ Karel V met de wapens van zijn territoriale bezittingen*
     - fase 1 – bedrag: 4.768,00 EUR;
     - fase 2 – bedrag: 10.492,00 EUR;
   - Peter Paul Rubens, *Altaar van de visverkopers*
     - bedrag: 112.731,42 EUR;
   - Antonio Chichi, Pantheonmodel
     - bedrag: 7.589,10 EUR;
   - Vliegtuig SV-4A OO-GWC
     - bedrag: 3.789,42 EUR;
   - Vliegtuig Fouga CM-170 Magister
     - bedrag: 6.400,00 EUR;
   - Antifonarium van de Sint-Baafsabdij Gent (deel van de Gregoriaanse handschriften Sint-Baafsabdij)
     - bedrag: 34.380,41 EUR

3. Het uitbreiden en op punt stellen van de Topstukkenlijst is een continu proces, waarin ik geadviseerd word door de Topstukkenraad.
   In samenspraak met de Raad schrijft het Departement Cultuur, Jeugd en Media geregeld externe opdrachten uit waarbij het de bedoeling is om een overzicht te krijgen van cultuurgoederen gegroepeerd volgens periode, medium etc. die voldoen aan de criteria "zeldzaam en onmisbaar" van het Topstukkendecreet.
   Dit resulteert dan in een door de onderzoekers gemotiveerd (toetsing aan de criteria 'zeldzaam en onmisbaar' van het Topstukkendecreet) voorstel tot opname van cultuurgoederen in de Topstukkenlijst. De Topstukkenraad toetst deze voorstellen en adviseert mij dan over de al dan niet opname van de voorgedragen cultuurgoederen in de Topstukkenlijst.
   Deze werkwijze wil ik ook de komende jaren verderzetten.
   Daarnaast is het ook zo dat erfgoedbeheerders zelf een voorstel kunnen indienen, waarin verduidelijkt wordt welke stukken uit hun collectie voldoen aan de criteria "zeldzaam en onmisbaar" in de zin van het Topstukkendecreet. Deze voorstellen of aanvragen worden voorgelegd aan de Topstukkenraad die de motivering beoordeelt en mij hierover een advies bezorgt.